

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАР

2018 жылғы 17 қазан

Банктерге өтімділік мерзімділік, төлемділік, қайтарымдылық қағидаттарымен ағымдағы нарықтық талаптарға сәйкес берілетін болады - Д. Ақышев

Қазіргі уақытта Ұлттық Банк Қазақстан Республикасының Үкіметімен бірлесіп Мемлекет басшысының Жолдау шеңберінде берген тапсырмасына сәйкес екінші деңгейдегі банктерге 600 млрд теңге беру талаптары мен тетігін айқындай жұмысын жүргізуде. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Мәжілісі отырысының қорытындылары бойынша журналистің сұрақтарына жауап бере отырып айтып берді.

«Жүргізіліп жатқан жұмыс шеңберінде нарық талаптарымен БЖЗҚ зейнетақы активтерін, оның ішінде банктер үшін 2018 жылға арналған облигациялық бағдарламаға сәйкес жоспарланып, бірақ инвестицияларға толығымен пайдаланылмаған 200 млрд. теңге сомасындағы қаражатты пайдалану мүмкіндігі қарастырылуда», - деп түсіндірді Д. Ақышев.

Ол бүгінгі таңда банктер үшін 2018 жылға арналған көрсетілген облигациялық бағдарлама шеңберінде нарық талаптарымен БЖЗҚ-ның жалпы сомасы 35 млрд теңге борлатын зейнетақы активтері жылдық 11,5-12% кірістілікпен банктердің облигацияларына инвестицияланғанын атап өтті.

«Жалпы мұндай өтімділікті беру ағымдағы нарықтық талаптарға сәйкес мерзімділік, төлемділік және қайтарымдылық қағидаттары бойынша жүзеге асырылады және зейнетақы активтері инвестицияланған жағдайда БЖЗҚ-ның салымшыларына орта мерзімді кезеңде инвестицияланған қаражатқа нақты кіріс алуды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді», - деді Д. Ақышев.

Ол бұл инвестициялардың кірісті болып қана қоймай, сенімді де болатынын атап өтті. Берілген қаражат екінші деңгейдегі ірі банктер арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі іріктеп алған басымдық берілген және тиімді жобаларды ғана іске асыруға бағытталатын болады», - деді ол.

Данияр Ақышев – Таяудағы 5 жылда БЖЗҚ-ның келіп түсетін зейнетақы қаражаты ұлғая бастайды

Жинақтаушы зейнетақы жүйесінің төлемге қабілетсіздігі туралы болжамдар негізсіз және құзыретсіз болып табылады. 2018 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша: БЖЗҚ зейнетақы активтерінің көлемі 8,9 трлн. теңге болды. Портфельдің өсуі жыл басынан бері 1,1 трлн. теңгені немесе 14,3%-ды құрады. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Мәжілісі отырысының қорытындылары бойынша журналистің сұрақтарына жауап бере отырып айтып берді.

Оның айтуынша, келіп түсетін ақша қаражаты (зейнетақы жарналары) жыл өткен сайын жіберілетін қаражатынан (зейнетақы төлемдері, аударымдар және басқалары) 4 есе асып, оң серпін көрсетіп отыр. Төлемдердің жалпы сомасы сақтандыру ұйымдарына

15,5 млрд теңге аударымдарды қоса алғанда, жылдың басынан бері 130,9 млрд теңге болды.

«График бойынша ай сайынғы төлемдер жыл басынан бері 3,7 млрд. теңге болды. Бұл осы жылы зейнетке шығып, график бойынша зейнетақы алатын зейнеткерлерге арналған төлемдер екендігіне назар аударған жөн», - деп атап өтті Д. Ақышев.

Ол сондай-ақ БЖЗҚ жүргізген актуарлық есеп айырысуларға сәйкес таяудағы 5 жылда зейнетақы қаражатының ұлғаятындығын және бұрынғысынша жіберілетін қаражаттан асып кететіндігін атап өтті. 2019 - 2023 жылдар аралығындағы кезеңде БЖЗҚ-ның болжамдары бойынша төлемдердің жиынтық көлемі 1,3 трлн теңге болған кезде зейнетақы жарналарының жиынтық көлемі 5 трлн теңгені құрайды.

«Сонымен бірге қор портфелінің инвестициялық құрамдас бөлігі туралы да есте сақтаған маңызды. 2018 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша зейнетақы активтерінің кірістілігі соңғы 12 айда БЖЗҚ салымшылары үшін 9%-ды құрады. Ал инфляция болса 6,1% болды. Нәтижесінде осы кезеңде БЖЗҚ зейнетақы активтері бойынша нақты кірістілік 2,9%-ды құрады», - деді Д. Ақышев.

Данияр Ақышев – Бүгінгі күні БЖЗҚ-ның зейнетақы активтерін екінші деңгейдегі банктердің облигацияларына инвестициялау облигациялық бағдарлама шеңберінде ғана жүзеге асырылады

БЖЗҚ-ның зейнетақы активтері нарықтық талаптарға сәйкес, сондай-ақ БЖЗҚ-ның Инвестициялық декларациясы белгілеген талаптарға және шектеулерге сәйкес мерзімділік, төлемділік, қайтарымдылық қағидаттарымен түрлі қаржы құралдарына инвестицияланады. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Мәжілісі отырысының қорытындылары бойынша журналистің сұрақтарына жауап бере отырып айтып берді.

Ол 2018 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша БЖЗҚ-ның зейнетақы портфеліндегі ҚР Қаржы министрлігі шығарған ҚР мемлекеттік бағалы қағаздарының үлесі 39,7%-ды құрайтындығын нақтылады. «Бұл бағалы қағаздар бағалы қағаздардың ішкі нарығындағы ең сенімді қағаздардың бірі болып табылады», - деді Д. Ақышев.

Ұлттық Банктің басшысы сондай-ақ 2018 жылғы 9 айдағы қорытынды бойынша екінші деңгейдегі банктердің қаржы құралдарының БЖЗҚ зейнетақы активтері портфеліндегі үлесінің 17,9% болғанын атап өтті. «Олар бойынша орташа алынған кірістілік – жылдық 9,8%. Бұл ретте 2016 жылдың басынан бастап БЖЗҚ портфеліндегі банк секторының үлесі жаңа инвестициялардың қысқаруы, сондай-ақ банктердің өз міндеттемелерін жоспарлы өтеуі есебінен 33,9%-дан төмендеді», - деді ол.

Д. Ақышев бүгінгі таңда БЖЗҚ-ның зейнетақы активтерін екінші деңгейдегі банктердің облигацияларына инвестициялау банктер үшін 2018 жылға арналған сомасы 200 млрд. теңге болатын облигациялық бағдарлама шеңберінде ғана жүзеге асырылады, ол экономиканы қолдау үшін 2018 жылдың тамызының ортасында іске қосылды деп атап өтті. Осы облигациялық бағдарламаға меншікті капиталының деңгейі жоғары (60 млрд теңгеден асатын) ірі банктер ғана қатыса алады. Бұл ретте БЖЗҚ-ның зейнетақы активтерін бір екінші деңгейдегі банкке инвестициялау 20 млрд теңгеден аспайды. Инвестициялар Қазақстан қор биржасының сауда алаңында (KASE) басқа инвесторлардың бірдей қатысу шартымен жүзеге асырылады.

«Бүгінгі таңда банктер үшін 2018 жылға арналған көрсетілген облигациялық бағдарлама шеңберінде нарық талаптарымен БЖЗҚ зейнетақы активтері жылдық 11,5-

12% кірістілікпен жалпы сомасы 35 млрд теңгеге банктердің облигацияларына инвестицияланған», - деп қорытындылады ол.

Ұзақ мерзімді кезеңде зейнетақы активтерінің нақты кірістілігіне қол жеткізу инвестициялық саясаттың мақсаты болып табылады – Д. Ақышев

Портфельді қаржы құралдарының түрлері, елдер, экономика секторлары мен эмитенттер бойынша әртараптандыру, сол сияқты кейіннен мониторингін жүргізумен инвестициялау лимиттерін белгілеу және эмитенттер үшін ең төменгі талаптардың болуы БЖЗҚ-ның зейнетақы активтерінің сақталуын қамтамасыз еуге мүмкіндік беретін негізгі тетік болып табылады. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Мәжілісі отырысының қорытындылары бойынша журналистің сұрақтарына жауап бере отырып айтып берді.

«Аталған шаралар жалпы алғанда жеке құралдардың БЖЗҚ-ның зейнетақы активтері портфелінің сақталуы мен кірістілігіне әсерін айтарлықтай төмендетуге мүмкіндік береді», - деді Д. Ақышев.

Ол зейнетақы активтерін басқарудың инвестициялық стратегиясының бірқатар ерекше сипаттамалары бар екенін атап өтті, оның бірі – инвестициялардың ұзақ мерзімділігі болып табылады. «Инвестициялық саясаттың мақсаты ұзақ мерзімді кезеңде зейнетақы активтерінің нақты кірістілігіне қол жеткізу болып табылады», - деді ол.

Данияр Ақышев VIII Қаржыгерлер конгресінің күн тәртібі туралы айтып берді

Алдағы VIII Қаржыгерлер конгресінің күн тәртібіне ұлттық валюталарды трансшекаралық есеп айырысуларда пайдалану, қаржылық қадағалауға тәуекелге бағдарланған тәсілді енгізу және пайдалану, қолма-қол ақша айналысының перспективалары, қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын заманауи болмыс жағдайында қорғау сияқты қаржы секторы үшін өзекті мәселелер енгізілген. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Мәжілісі отырысының қорытындылары бойынша журналистің сұрақтарына жауап бере отырып айтып берді.

«Бүгінгі таңда шетелдік орталық банктер мен халықаралық қаржы ұйымдарының өкілдерінен спикерлер ретінде қатысатындығы туралы растаулар алынды», - деп хабарлады Д.Ақышев.

«Біз күн тәртібін Қазақстан аудиториясы үшін қызықты етіп жасадық және ол Конгрестің шетелдік қатысушыларын да қызықтырады деп ойлаймыз», - деді ол.

Данияр Ақышев – Қазақстанның банк секторының ағымдағы жағдайы тұрақты

Қазақстанның банк секторының ағымдағы жағдайы тұрақты және жалпы алғанда екінші деңгейдегі банктер Қазақстан Республикасының банктік заңнамасында белгіленген талаптарды орындауда. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев ҚР Парламентінің Мәжілісі отырысының қорытындылары бойынша журналистің сұрақтарына жауап бере отырып айтып берді.

Ол 10 ірі банкте артық өтімділіктің орын алғанын, ол осы банктер активтерінің 35%-нан астамын құрайтынын атап өтті.

«Ірі клиенттердің қаражаты әкетілуіне байланысты өтімділікпен байланысты уақытша қиындықтар Цеснабанкте ғана туындады. Алайда қазіргі уақытта Цеснабанктегі жағдай тұрақтанды. Банк тұрақты режимде жұмыс істей бастады, клиенттердің төлем

және аударым операциялары бойынша шарттық міндеттемелерін уақтылы орындауда», - деп түсіндірді Д. Ақышев.

Ол орташа банктер де тұрақты режимде жұмыс істеп жатыр деп хабарлады. Банктердің бұл санатынан проблемалық банктер - Qazaq Bankі, Эксимбанк және Астана Банкі пруденциялық нормативтер мен өзге де реттеуші талаптарды жүйелі түрде бұзғаны үшін банктік лицензияларынан айырылды. Қалған банктер тұрақты режимде жұмыс істеп, Ұлттық Банктің барлық нормативтері мен талаптарын орындауда.

«Банк секторының қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасының алдын ала қорытындылары да жақсы нәтиже көрсетуде, Бағдарлама іске асырыла басталғаннан бері қатысушы банктер «Еуразиялық Банк» АҚ, «АТФ Банкі» АҚ, «Цеснабанк» АҚ, «Банк ЦентрКредит» АҚ және «Bank RBK» банкі» АҚ шамамен 775,5 млрд теңге сомада проблемалық қарыздарды есептен шығарды. Бұл банктердің кредит нарығына қатысуын жандандыруға мүмкіндік берді. Мәселен, 2018 жылдың басынан бастап қатысушы банктер шамамен 500 млрд. теңге сомада жаңа қарыз берді», - деді Д. Ақышев.

Д. Ақышев Qazaq Bankі, Эксимбанк және Астана Банкі, осы үш банкке қатысты, барлығы сот банктерді мәжбүрлеп тарату туралы шешім қабылдау процесіне байланысты екендігін айтты.

«Стандартты тәжірибеде, шағым болмаған кезде бұл процесс 1-2 ай уақыт алады. 14 жұмыс күні өткеннен кейін соттың банктерді мәжбүрлеп тарату туралы шешімі заңды күшіне енген күннен бастап ҚДКҚ Қазақстанның жұмыс істейтін қай банкі аталған банктердің салымшыларымен төлем бойынша агент ретінде жұмыс істейтінін және салымшылармен есеп айырыса бастайтындығын жариялайды», - деп түсіндірді ол.

Д. Ақышев Bank RBK-ның ахуалы тұрақты деп айтты. «Қазіргі уақытта бұл банк белгіленген пруденциялық нормативтерді және сақталуға тиіс өзге де нормалар мен лимиттерді сақтайды. Цеснабанкке келер болсақ, ол тұрақты режимде жұмыс істеуде және клиенттердің төлем және аударым операциялары бойынша шарттық міндеттемелерін уақтылы орындауда», - деп қорытындылады Д. Ақышев.

Толығырақ ақпаратты БАҚ өкілдері мына телефон бойынша алуына болады:

+7 (727) 704 585

e-mail: press@nationalbank.kz

www.nationalbank.kz